

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA MIASTA PABIANICE
NA 2010 ROK**

Poniższe pojęcia rozumiane są w następujący sposób :

1. **Ustawa** – rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. **Program** – rozumie się przez to Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Pabianice,
3. **MCPS** – rozumie się przez to Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach,
4. **OP i IS** – rozumie się przez to Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej przy Miejskim Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach,
5. **MKRPA** - rozumie się przez to Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pabianicach.

I. Wstęp

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Pabianice zawiera spis zadań oraz sposób ich realizacji, które nakłada na gminy Ustawa o wychowaniu w trzeźwości oraz wynika z potrzeb określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Pabianice. Program określa także źródło finansowania wymienionych zadań oraz jest on kontynuacją działań podejmowanych w roku 2009. W naszym mieście od wielu lat realizowane są działania, które służą rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Składają się na nie oddziaływania mające na celu pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, pijącym w sposób szkodliwy oraz ich rodzinom.

II. Zasoby miasta Pabianice w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Na terenie miasta Pabianice rozwiązywaniem problemów alkoholowych zajmują się :

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – ul. Partyzancka 31.

Do zadań MKRPA należy w szczególności :

- inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- motywowanie osób zgłoszonych do podjęcia leczenia przeciwalkoholowego,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

2. Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej – ul. Partyzancka 31.

W placówce tej pracuje zespół specjalistów /terapeuci, pedagodzy, psycholog/. Ośrodek zajmuje się profilaktyką oraz edukacją.

W ramach działalności Ośrodka w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych funkcjonują :

- Punkt Konsultacyjny ds. problemów alkoholowych /udzielane są konsultacje, kierowanie do grup edukacyjno-warsztatowych oraz informowanie o placówkach leczniczych/,
- warsztaty rozwojowe dla osób pijących szkodliwie i uzależnionych od alkoholu /celem grupy jest uczenie zdrowych zachowań sprzyjających trzeźwieniu/,
- grupa edukacyjna dla osób pijących szkodliwie i uzależnionych od alkoholu /kierowana do osób chcących poznać specyfikę uzależnienia od alkoholu/,
- grupa warsztatowa dla osób nadużywających alkoholu /celem grupy jest korygowanie destrukcyjnych zachowań związanych z nadużywaniem alkoholu/,
- grupa edukacyjna dla kierowców /skierowana do osób, które naruszyły zasadę trzeźwości/,
- edukacja publiczna /każda osoba chcąca dowiedzieć się na temat specyfiki uzależnienia alkoholowego może skorzystać z edukacji prowadzonej przez terapeutę na terenie ośrodka/,
- konsultacje indywidualne w ramach rozwiązywania problemów alkoholowych w rodzinie

- grupy psychoedukacyjna dla osób współuzależnionych /oferta pomocy dla żon i matek, których źródłem zaburzeń w funkcjonowaniu jest lub było pozostawanie w bliskim związku z osobą nadużywającą alkoholu.

Profilaktyka

- Program socjoterapeutyczny TRATWA - pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci z rodzin w trudnej sytuacji życiowej oraz ich rodziców /wzmacnianie umiejętności wychowawczych/,
- Pomarańczowa Linia /konsultacje i porady dla rodziców, których dzieci piją oraz grupa edukacyjna dla osób eksperymentujących z alkoholem/.

Ośrodek Edukacji Uzupełniającej

Prowadzona jest edukacja pozaszkolna dla dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych, dotkniętych bezrobociem i biedą. Prowadzone są różnorodne zajęcia /taniec, teatr, plastyka, zajęcia sportowe/. Realizowane są także projekty dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Klub Integracji Społecznej

Oferta skierowana jest do osób bezrobotnych oraz do wszystkich zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym. Klub współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy. Realizowany jest Projekt Prac Społecznie Użytecznych, który aktywizuje zawodowo bezrobotnych klientów MCPS.

3. Poradnia Leczenia Uzależnień działająca w strukturach NZOZ Pabianickiego Centrum Medycznego sp. z o.o. w Pabianicach.

W placówce pracuje zespół : terapeuci, psycholog, psychiatra. Oprócz terapii indywidualnej prowadzona jest terapia grupowa. W jej ramach działają grupy :

- grupa wstępna dla osób uzależnionych
- grupa zaawansowana dla osób uzależnionych.

W Poradni leczeni są pacjenci będący w obowiązku leczenia nałożonym przez Sąd oraz pacjenci zgłaszający się dobrowolnie.

4. Świetlica z programem socjoterapeutycznym w Szkole Podstawowej nr 3 w Pabianicach, zadaniem której jest uczenie dzieci prawidłowych postaw społecznych, przestrzegania norm oraz prawidłowego funkcjonowania w środowisku szkolnym i rodzinnym.
5. Świetlice środowiskowe funkcjonujące w szkołach podstawowych oraz gimnazjach.
6. Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.
7. Stowarzyszenia Abstynenckie: DOM ul. Garncarska 7; SZANSA – ul. Traugutta 2; GRANICA – ul. Graniczna 2.
8. Grupy samopomocowe:
 - Anonimowych Alkoholików „Przystań” – ul. Zamkowa 37
 - Anonimowych Alkoholików „Dobrzynka” –ul. Traugutta 2
 - Anonimowych Alkoholików „Zgoda” -ul. Garncarska 7
 - AL.-ANON /osoby współzależnione/ - ul. Partyzancka 31,
ul. Zamkowa 37
9. Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach.
10. Straż Miejska w Pabianicach.

III. Cele programu.

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie miasta Pabianice.
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu.

IV. Źródła finansowania programu

1. Środki na finansowanie zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
Planowana kwota wpływów na rok 2010 wynosi 1 100.000,00 zł.
2. Wydatki na realizację Miejskiego Programu realizowane są w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

V. Zadania programu.

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Metody realizacji zadania :

1. Punkt Konsultacyjny ds. problemów alkoholowych – realizator OP i IS
 - konsultacje osób z problemem alkoholowym i ich rodzin
 - motywowanie osób z problemem alkoholowym do leczenia i utrzymywania abstynencji
 - informowanie o placówkach leczenia uzależnień
2. Edukacja osób pijących szkodliwie i nadużywających alkoholu:
 - przybliżenie specyfiki uzależnienia od alkoholu
 - motywowanie osób do utrzymywania abstynencji i leczenia terapeutycznego w przypadku rozpoznania choroby alkoholowej
3. Psychoedukacja osób z problemem alkoholowym, będących pod opieką Klubu Integracji Społecznej:
 - praca nad redukcją szkód wynikających z destrukcyjnego wpływu picia na różne sfery życia
 - nauka konstruktywnych zachowań w sytuacjach zagrażających abstynencji
4. Psychoedukacja osób nadużywających alkoholu i pijących szkodliwie utrzymujących abstynencję:
 - wsparcie i praca nad nabyciem umiejętności pomocnych w utrzymaniu abstynencji
 - motywowanie do podjęcia konstruktywnych zmian propagujących trzeźwy styl życia
5. Psychoedukacja osób uzależnionych od alkoholu, które ukończyły podstawowy program terapeutyczny w placówkach leczenia uzależnień:
 - zwiększenie samoświadomości w procesie trzeźwienia
 - poszukiwanie własnych zasobów i wykorzystanie ich w trzeźwym życiu

6. Edukacja osób, które prowadziły pojazdy pod wpływem alkoholu w ramach programu „Trzeźwy kierowca”
7. Edukacja publiczna, konsultacje indywidualne w ramach rozwiązywania problemów alkoholowych.
8. Przeprowadzanie rozmów motywujących do leczenia z osobami mającymi problem alkoholowy i ich rodzinami – realizator MKRPA, OP i IS.
9. Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w zakresie kierowania osób uzależnionych lub spożywających alkohol w sposób szkodliwy do udziału w grupach terapeutycznych Poradni – realizator MKRPA, OP i IS.
10. Współpraca z ruchem abstynenckim w zakresie kierowania osób mających problem alkoholowy do grup AA.

Cel 1. Utrzymywanie abstynencji przez osoby uzależnione lub mające problem alkoholowy.

Cel 2. Odbudowa pozytywnych relacji w rodzinie.

Cel 3. Powrót do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie osób dotkniętych chorobą alkoholową.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Metody realizacji zadania :

1. Zajęcia psychoedukacyjne dla osób współuzależnionych – realizator OP i IS
2. Konsultacje indywidualne dla członków rodzin w których występuje problem alkoholowy /wsparcie emocjonalne/ - realizator OP i IS.
3. Podejmowanie działań zmierzających do orzeczenia o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego, wobec osoby uzależnionej od alkoholu – realizator MKRPA.

Cel 1. Zapobieganie destrukcji życia rodzinnego na skutek problemu alkoholowego.

Cel 2. Uzyskanie poprawy stanu zdrowia psychosomatycznego u osób współuzależnionych.

Cel 3. Odbudowa poczucia własnej wartości przez osoby współuzależnione.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Metody realizacji zadania :

1. Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych programów edukacyjnych oraz profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Organizacja i realizacja na terenie miasta ogólnopolskich kampanii podejmujących problematykę alkoholizmu.
3. Wdrażanie i realizacja programów profilaktycznych przez jednostki organizacyjne gminy miejskiej Pabianice.
4. Prowadzenie wspólnie z Komendą Powiatową Policji kampanii edukacyjnej związanej z zagrożeniem nietrzeźwości kierowców .
5. Kontynuacja programu socjoterapeutycznego TRATWA dla dzieci z rodzin problemowych - realizator OP i IS.
6. Kontynuacja Punktu Konsultacyjnego „POMARAŃCZOWA LINIA” – realizator OP i IS.
7. Kontynuacja działalności świetlicy internetowej – realizator OP i IS.
8. Organizacja i możliwość dofinansowania wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – realizator Urząd Miejski oraz organizatorzy wypoczynku.
9. Kontynuacja programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w Ośrodku Edukacji Uzupełniającej-OPiIS.
10. Wspieranie i możliwość dofinansowania zajęć o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, sportowo-rekreacyjnym, realizowanych w formie zajęć pozalekcyjnych, organizowanych przez placówki oświatowe, sportowe, kulturalne, jako element programu profilaktycznego.
11. Wspieranie projektów pomocy rodzinom z problemem alkoholowym, realizowanych przez MCPS, jednostki podległe Centrum, inne jednostki organizacyjne gminy miejskiej Pabianice oraz jednostki pozarządowe.
12. Wspieranie działań ogólnomiejskich promujących zdrowy styl życia.
13. Dofinansowanie projektów i działań środowiskowych o charakterze profilaktycznym jako alternatywną formę spędzania wolnego czasu, realizowanych przez Centrum Wolontariatu OP i IS.
14. Dofinansowanie imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych o niskim statusie materialnym i społecznym /Dzień Dziecka, Mikołajki, Gwiazdka/.
15. Finansowanie badań, sondaży, diagnoz, oceniających aktualny stan problemów alkoholowych.

- Cel 1.** Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie skali problemów alkoholowych.
- Cel 2.** Zapobieganie i korekcja zachowań aspołecznych dzieci i młodzieży Z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
- Cel 3.** Propagowanie trzeźwego stylu życia wśród młodzieży jako alternatywną formę spędzania wolnego czasu.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Metody realizacji zadania :

1. Możliwość wspierania zadań statutowych stowarzyszeń abstynenckich działających na terenie miasta Pabianice.
2. Możliwość wspierania działań Poradni Leczenia Uzależnień przy NZOZ Pabianickiego Centrum Medycznego sp. z o.o. w Pabianicach.
3. Podejmowanie innych wspólnych działań pomiędzy samorządem a instytucjami i organizacjami pozarządowymi, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, organizowanie konkursów na wykonanie zadań z zakresu problematyki alkoholowej.

- Cel 1.** Zwiększenie dostępności zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu.

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Metody realizacji zdania :

1. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych – realizator MKRPA oraz Straż Miejska.
2. Podejmowanie interwencji w przypadku łamania zapisów ustawy – realizator Straż Miejska, Policja wraz z MKRPA.
3. Sprawdzanie usytuowania placówki ubiegającej się o uzyskanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – realizator MKRPA, Straż Miejska.
4. Opiniowanie wniosków w sprawach o cofnięcie zezwoleń – realizator MKRPA.

Cel 1. Podnoszenie świadomości sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie konsekwencji sprzedaży alkoholu w sposób niezgodny z zapisami ustawy.

- Cel 2.** Ograniczenie dostępności zakupu alkoholu przez osoby nieletnie lub nietrzeźwe.

Zadanie 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Metody realizacji zadania :

1. Dofinansowanie działalności Klubu Integracji Społecznej OP i IS w zakresie :
 - szkoleń, konsultacji psychologicznych dla osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie,
 - przygotowania i realizacji programów profilaktycznych, aktywizujących oraz samopomocowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym /uzależnieni od alkoholu, bezrobotni, bezdomni, zwalniani z zakładów karnych/
 - pracy z bezrobotnym klientem MCPS, skierowanym do Klubu przez pracowników socjalnych.
 - współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy celem możliwości zatrudnienia i poszukiwania ofert pracy.
2. Wspieranie realizacji programu prac społeczno-użytecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym.
3. Wspieranie projektów integracyjnych o charakterze edukacyjno-informacyjnym dla instytucji działających na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób dotkniętych problemem uzależnienia i ich rodzin.

Cel 1. Minimalizacja skutków społecznych wśród osób mających problem alkoholowy,

Cel 2. Reintegracja zawodowa i społeczna,

Cel 3. Wdrażanie w role społeczne,

Cel 4. Nauka umiejętności samodzielnego poruszania się po rynku pracy ,

Cel 5. Wypracowanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem.

VI. Realizatorzy Programu.

Realizatorami Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Miejskie Centrum Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Straż Miejska we współpracy z Urzędem Miejskim i Radą Miejską w Pabianicach. Podczas realizacji Programu konieczna jest współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie, Regionalnym Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, szkołami, stowarzyszeniami abstynenckimi, Komendą Powiatową Policji w Pabianicach, Sądem Rejonowym w Pabianicach, NZOZ Pabianickie Centrum Medyczne sp. z o.o. w Pabianicach, Starostwem Powiatowym w Pabianicach, Powiatowym Urzędem Pracy w Pabianicach, parafiami, placówkami sportowo-kulturalno-oświatowymi, klubami sportowymi oraz innymi instytucjami.

VII. Koordynator Programu.

Koordynatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VIII. Postanowienia końcowe.

1. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi integralną część Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Pabianice.
2. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Pabianice.